

Vil værne om nærheden

Nærhed til medlemmerne hører med til en god pensionsordning. Bl.a. derfor er der ingen aktuelle planer om at opgive Pensionskassens selvstændighed.

Af Palle Aarøe

- For os er det vigtigt at bevare nærheden til Pensionskassens medlemmer. Det er en del af at have en god pensionsordning. Vi har en god pensionsordning, og det vil vi også have i fremtiden.

Så klart lød budskabet fra bestyrelsesformand Susanne Engstrøm på Pensionskassen for Farmakonomer's generalforsamling på Radisson SAS Scandinavia Hotel i Århus den 20. april.

Den økonomiske udvikling er i løbet af 2009 vendt i en mere positiv retning, som betyder, at Pensionskassens store tab fra 2008 næsten er blevet hentet hjem igen. Desuden kom Pensionskassen ud med et positivt investeringsresultat på 11,6 pct. for 2009 svarende til 713 mio. kr. efter skat.

Dermed er en stor del af midlerne, der blev "lånt" hos medlemmerne til dækning af 2008-underskuddet, nu næsten tilbagebetalt.

Endelig har Pensionskassen som en følge af omvalget for nogle år siden kunnet udlodde en større andel af egenkapitalen til medlemmerne, også selvom den negative udvikling på de finansielle markeder fortsatte ind i det første kvartal af 2009.

Den efterfølgende positive økonomiske udvikling gennem resten af året har haft en gunstig indvirkning på Pensionskassens økonomi, og Susanne Engstrøm tillagde især Pensionskassens robuste investeringsstrategi med bred risikospredning og fokus på langsigtede resultater en stor del af æren for at medvirke til det gode investeringsresultat.

Ligesom i 2009 er kontorenten for 2010 fastsat til 3 pct., hvilket som her i 2010 også betyder et svagt fald i pensionerne i 2011, fordi pensionsoversigterne er beregnet ud fra en kontorente på 4½ pct.

Susanne Engstrøm understregede endnu engang, at omvalget i sin tid med afkald på 4½ pct.-garantien var et rigtig klogt valg. Depotterne blev dengang opskrevet med 15 pct., og der skal gå adskillige år med lavere rente, før denne fordel reelt er spist op. Og når de finansielle markeder for alvor vender igen, vil Pensionskassen indhente det tabte.

Pensionskassens bestyrelsesformand Susanne Engstrøm tillagde især Pensionskassens robuste investeringsstrategi med bred risikospredning og fokus på langsigtede resultater en stor del af æren for det gode investeringsresultat.

Nye krav toner frem

Medlemmernes pensioner skal også i mange år fremover kunne være gode betalingsmidler og en stærk købekraft. Derfor forsøger Pensionskassens bestyrelse og administration løbende at holde omkostningerne så langt nede som muligt.

Bl.a. i det lys er årsrapporten blevet reduceret i omfang, og administrationen er flyttet fra Amaliegade i København K. til Dirch Passers Allé på Frederiksberg, hvor huslejen er billigere, og hvor der forhåbentligt også i nær fremtid på det administrative område kan opnås en række synergifordele sammen med øvrige aktører i huset, bl.a. BankPension.

EU arbejder på nye regler for pensionskasser med virkning fra 2012. De nye regler vil dels kræve en større egenkapital og dels, at pensionskasser får en egentlig compliancefunktion og intern revision.

Bestyrelsen håber, at netop de to sidstnævnte funktioner, vil kunne løses i et fællesskab.

Med udgangen af i år udtræder Pensionskassen for Værkstedsfunktionærer i Jernet, PVJ, af administrationssamarbejdet i Medlemspension. Dette tvinger Pensionskassen til i endnu højere grad at fokusere på omkostningerne og undersøge, om

tingene kan gøres på andre måder. Bestyrelsen har diskuteret forskellige løsningsmodeller lige fra at overføre pensionsbestanden til et forsikrings-selskab eller indlemmelse i et andet administrationsfællesskab.

- Men uanset hvilken løsning, man måtte vælge af den slags, ville den nærhed, vi føler til vores medlemmer, forsvinde. Så foreløbig har bestyrelsen ingen planer om at opgive selvstændigheden, men søger derimod samarbejder med andre kasser, om nogle ting kan gøres på en anden måde. Ting har det jo med at ændre sig, så der er ingen tvivl om, at det er en diskussion vi i de kommende år vil være tvunget til at tage i medlemskredsen – måske som en medlemsdebat, sagde Susanne Engstrøm.

Information til medlemmerne er også et fokusområde, og på dette område ønskes bl.a. forbedringer af hjemmesiden. Pensionskassen er medlem af PensionsInfo, hvor det er muligt at få et samlet overblik over alle sine pensionsforhold. Pensionskassen leverer dog endnu ikke informationer til PensionsInfos system, hvilket vil kræve betydelige investeringer i det nuværende forsikringssystem, som måske alligevel skal udskiftes. Derfor kan en evt. investering i PensionsInfo måske risikere at være spildt, og derfor bliver emnet løbende diskuteret i bestyrelsen.

De kommende udfordringer er således til at få øje på. Bestyrelsen har netop på investerings siden besluttet en ny risikomodell, som bedre opfylder fremtidens

krav. Administrationen bruger en del tid på at planlægge og implementere nye EU-krav samtidig med, at dagligdagen i Pensionskassen skal fungere efter en nylig flytning.

- Man skal være lidt af en blæksprutte som ansat i Pensionskassen. Personalet føler nok, der i 2009 er trukket store vekslers på dem, og det har de klaret med godt humør. Jeg kan dog love, at presset og udfordringerne ikke bliver mindre i fremtiden. Lovgivning og medlemmer vil stille større og større krav. Men jeg er ikke i tvivl om, at de kan løse opgaverne, sagde Susanne Engstrøm og rettede også en tak til eksterne samarbejdspartnere og bestyrelsen for samarbejdet i 2009.

Flot investeringsresultat

Efter skat kom Pensionskassen ud af 2009 med et investeringsresultat på 713 mio. kr. svarende til en forrentning på 11,6 pct.

Regnskabsmæssigt blev Pensionskassens resultat for 2009 et minus på godt 16 mio. kr.

Og der er trods alt grund til så småt at glæde sig over det samlede regnskabsresultat, fremgik det af direktør Peter Bache Vognbjergs gennemgang af regnskabet på generalforsamlingen. En rimelig pædagogisk gennemgang, som startede med en orientering om Pensionskassens samfundsansvar i forbindelse med investeringspolitikken.

- et samfundsansvar Pensionskassen er sig meget bevidst

De 16,7 mio. kr. i minus på bundlinjen svarer regnskabs teknisk til egenkapitalens andel af pensionsafkastafgiften men er iflg. direktøren også et udtryk for, at Pensionskassen har delt flere penge ud til medlemmerne end den har opkrævet. Og hvis regnskabs tallene studeres nøjere, vil det fremgå, at resultatet før skat for 2009 er et rent 0-resultat.

Medlemsbidrag steg fra 2008 til 2009 med 9 mio. til 181,6 mio. kr., mens renteindtægter og udbytter faldt med

omkring 4 mio. til godt 137 mio. kr.

Når det gælder kursreguleringer, gik det en hel del bedre end i 2008, hvor der var et minus på 858 mio. kr. På denne post kom Pensionskassen ud af 2009 med et positivt beløb på 674 mio. kr.

Det samlede investeringsafkast blev brutto næsten 833 mio. kr. på plussiden mod minus 751 mio. i 2008, og de samlede indtægter rundede en god mia. sidste år over for et minus på 578 mio. året før.

På udgiftssiden steg pensionsydelseerne med godt 22 mio. til næsten 188 mio. kr., skattebetaling steg med knap 14 mio. kr. til næsten 120 mio. og administrationsomkostninger steg en anelse fra 8 mio. til 9 mio.

Det gav for 2009 et resultat før fordeling på godt 697 mio. kr., hvilket er en markant fremgang i forhold til 2008, da dette resultat blev et minus på godt 645 mio. kr.

Efter hensættelser til pension og bonus på næsten 714 mio. kr. blev årets resultat det nævnte minus på godt 16 mio. kr.

(Foto: Kaj Bonne)

Direktør Peter Bache Vognbjerg bestræbte sig også denne gang på at gennemgå de mange tal i regnskabet, så alle kunne være med.

Egenkapitalen udgør herefter 973 mio. kr., mens balancen er meget tæt på 8 mia. kr.

Urafstemning på vej

Medlemmerne skal vælge 3 bestyrelsesmedlemmer ved urafstemning, og 5 kandidater stiller op.

(Foto: Kaj Bonne)

Pensionskassens nye vedtægter med bestemmelsen om, at de 3 medlemmer af bestyrelsen skal vælges af og blandt medlemmerne fik deres ilddåb på generalforsamlingen i Århus.

Inden generalforsamlingen havde Christine Durinck, Annie L. Helbo og Lisa Wieweg Rosendahl tilkendegivet, at de ønskede at opstille til bestyrelsesvalget, hvilket – og som det tydeligt blev understreget – ikke skulle afholde andre fra at stille op.

Efter en summepause meldte yderligere 2 kandidater sig på banen, nemlig Lise La Cour og Marian Kiib Larsen. Det betyder, at der nu skal foretages urafstemning for at vælge 3 medlemsvalgte bestyrelsesmedlemmer.

Pensionskassens bestyrelsesformand Susanne Engstrøm glædede sig over den store interesse for at komme ind i bestyrelsen og ser nu frem til det kommende samarbejde. I sin beretning havde hun henstillet, at man ikke blot stiller op for at stille op. Det er både tidskrævende og ansvarsfuldt at sidde i Pensionskassens bestyrelse, idet man har et medansvar for alle kollegaers fremtidige pension.

- Vi har også et stort ansvar for altid at vælge de rette rådgivere.

Og det har vi været heldige med indtil nu, pointerede formanden.

Alle 5 kandidater fik lejlighed til kort at præsentere sig for deltagerne i generalforsamlingen, og valgkampen er dermed skudt i gang.

Trykt materiale med præsentation af de 5 kandidater vil sammen med stemmeseddel m.v. snart blive sendt ud til samtlige medlemmer af Pensionskassen.

Urafstemningen medfører, at bestyrelsen formelt kører videre med den nuværende sammensætning, indtil resultatet af urafstemningen er kendt.

Nuværende bestyrelse er:

Udpeget af Farmakonomforeningen,

farmakonom Susanne Engstrøm, Farmakonomforeningen (formand), sekretariatschef Lis Ekner, Farmakonomforeningen og farmakonom Anni Helbo, Farmakonomforeningen.

Udpeget af Danmarks Apotekerforening, apoteker Per Wijngaard, Næstved Svane Apotek, apoteker Henrik Lintner, Hjørring Svane Apotek og cand. merc. Bjarne Fabienke. Udpeget af Indenrigs- og Sundhedsministeriet, cand. jur. Jørgen Bartels Petersen.

Farvel til gode kræfter

Pensionskassens formand Susanne Engstrøm sagde på generalforsamlingen farvel til to helt specielle mennesker, som nu snart træder ud af Pensionskassens bestyrelse.

Det er Farmakonomforeningens sekretariatschef Lis Ekner og cand. jur. Jørgen Bartels Petersen, der må slippe bestyrelsesarbejdet som følge af nye regler for bestyrelsessammensætning.

Begge har medvirket til at præge udviklingen i Pensionskassen over en meget lang periode, og begge har været med i længere tid end formanden. Lis Ekner har været aktiv i Farmakonomforeningen og Pensionskassens bestyrelse i tilsammen godt 31 år, mens Jørgen Bartels Petersen som ministeriel udpeget har været med i bestyrelsen i cirka 27 år. Susanne Engstrøm fremhævede både sit lange makkerskab med altid velforberedte Lis Ekner i tidens løb samt det gode samarbejde med Jørgen Bartels Petersen og betegnede sidstnævnte som en type, der er mangel på i dagens Danmark.

Fra venstre Christine Durinck, Peter Bache Vognbjerg og Lis Ekner.

Begge fik en stor, stor tak for det mangeårige samarbejde.

Lis Ekner fik en speciel tak for at have påtaget sig rollen som dirigent for generalforsamlingen i anledning af den normale dirigent, advokat Asger Larsens fravær.

En stor opmuntring

Pensionskassens bestyrelse og administrative ledelse fik en kærdkommen opmuntring, da de i Berlingske Tidende for nylig kunne læse, at Pensionskassen for Farmakonomer i en dugfrisk branchesammenligning blandt 30 forskellige pensionselskaber over gennemsnitligt afkast i perioden 2000-2009 indtager en flot 3. plads.

Iflg. bladets analyse er 100 kr. på 10 år blevet til 177,6 kr. med et gennemsnits afkast på 6,3 pct.

ATP indtager førstepladsen med 188,6 kr. og en forrentning på 6,9 pct., mens Pensam ligger i bunden som nr. 30 med 126,9 kr. og en forrentning på 2,6 pct. Selvom branchesammenligninger skal tages med et vist forbehold for bl.a. medlemsskarens alderssammensætning, gennemsnitslevealder etc., vidner sammenligningen alligevel om, at Pensionskassen over tid har formået at tage nogle rette beslutninger på de rette tidspunkter.

Ejendomme og PensionsInfo

Trange tider i øjeblikket for lejligheds-udlejning i Århus og Humlebæk

Under debatten på generalforsamlingen var der flere indlæg om Pensionskassens udlejningslejligheder i Århus og Humlebæk, hvor der begge steder i den senere tid har været svært at leje alle lejligheder ud. I Århus dog ikke lejlighederne på Viborgvej.

Der er ingen tvivl om, at lejlighederne er i tip top stand. Problemet er – som det blev nævnt – at huslejen for en forholdsvis lille lejlighed er 6.500 kr. i måneden. Og det beløb passer just ikke lige til en farmakonoms pengepung, hvilket er det dilemma, Pensionskassen ind imellem står over for.

Ejendommene blev i sin tid erhvervet som en investering med håbet om et godt afkast.

Ældre husejere i Humlebæk-området benyttede tidligere i større omfang Pensionskassens lejligheder som en form for springbræt på deres vej til en slutlejlighed, efter de havde solgt deres hus. Den trafik er nu droslet ned som følge af krisen, og derfor er 4-5 lejligheder p.t. ikke besat.

Men bestyrelsesformand Susanne

Engstrøm understregede, at Humlebæk helt klart er bygget, for at Pensionskassen skal kunne få lejeindtægten ind til gældende markedspris. Selvom en farmakonome så skal være godt gift for at have råd til at bo i Humlebæk.

Der blev også spurgt, om det måske ikke vil kunne hjælpe på udlejningen generelt, hvis aldersgrænsen for børn på venteliste blev ændret. Pensionskassen er dog holdt op med at skrive børn på venteliste til lejligheder. Mange var tidligere skrevet op, men der kom aldrig ledige lejligheder, og da ventelisten blev stoppet, var det 6-7 år siden, et barn sidst var tildelt en lejlighed.

Rækkefølgen for at komme til betragtning til en lejelejlighed ligger dog fast. Det er først farmakonomer, dernæst farmakomomelever og til sidst børn af farmakonomer.

I løbet af 2009 blev der gennemført en række renoveringsarbejder på Pensionskassens ejendomme i Roskilde, Gladsaxe og Gentofte. Nogle af disse renoveringer betyder huslejestigninger, mens andre er ren vedligeholdelse. I de

kommende år vil tilsvarende arbejder blive gennemført efter samme model på en række andre ejendomme for at fastholde deres værdi.

Under debatten blev der også spurgt til planerne med tilslutningen til PensionsInfo og eventuelle alternativer, og om det er realistisk, at en relativ lille pensionskasse som PFF, vil kunne leve op til nye fremtidige krav fra EU.

Til det sidste kunne direktør Peter Bache Vognbjerg svare, at hvis der kommer for mange nye og komplicerede krav, så skal Pensionskassen se på nogle flere løsningsmodeller. Men dette betyder nødvendigvis ikke, at Pensionskassen mister sin selvstændighed.

Et medlem advarede mod at bruge for mange penge på PensionsInfo. "Det går jo i forvejen hurtigt med at få tallene fra Pensionskassen, når man har brug for dem, sagde hun.

Peter Bache Vognbjerg opfordrede også medlemmerne til at ringe til Pensionskassen, hver gang de måtte ønske tal og beregninger. Så skal de nok få dem ret hurtigt.

Næste års generalforsamling skal holdes i København.

Pensionskassens omkostninger pr. medlem udgør 1.310 kr. Det er mere end 100 kr. højere end i 2008, og derfor et område, som bestyrelsen holder godt øje med. En del af tallet er dog efterbetaling for udgifter fra 2008. Derfor er koncerntallet noget lavere, nemlig 1.080 kr. målt op mod de 1.310.

(Foto: Kaj Bonne)

Medlemmernes pensioner skal også i mange år fremover kunne være gode betalingsmidler og en stærk købekraft.